

UNESCO KATEDRA

“BIOSFĒRA UN CILVĒKS”

MAIJS, 2024

ŠAJĀ IZDEVUMĀ LASIET:

 Atzīmējamās dienas dabai
un tās aizsardzībai

 Fotokonkurss par Latvijas
dižvietām

 Dabas aizsardzības
pārvaldes aktualitātes

Aktuālie pasākumi

STARPTAUTISKĀ BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS DIENA 2024

22.maijs tiek atzīmēta kā Starptautiskā Bioloģiskās daudzveidības diena. Neraugoties uz visā pasaulē īstenotajiem centieniem, pētījumi liecina, ka bioloģiskā daudzveidība – dzīvības dažādība uz mūsu planētas – samazinās satraucošā ātrumā.

2024. gada Bioloģiskās daudzveidības dienas tēma: “Esi daļa no plāna”. Tas ir aicinājums visām ieinteresētajām pusēm rīkoties, lai apturētu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, atbalstot Bioloģiskās daudzveidības plāna īstenošanu. Valdības, pamatiedzīvotāji un vietējās kopienas, nevalstiskās organizācijas, likumdevēji, uzņēmumi un privātpersonas tiek aicinātas norādīt, kā tās atbalsta Bioloģiskās daudzveidības plāna īstenošanu. Ikvienam ir sava loma, un tāpēc ikviens var kļūt par plāna īstenošanas daļas darītāju.

DABAS UN CILVĒKA ATTIECĪBAS: VAI TĀS IR ABPUSĒJI IZDEVĪGAS?

Vidzemes Augstskolas profesors, vadošais pētnieks tūrisma nozarē Andris Klepers, klīniskā psiholoģe, atkarību profilakses eksperte Inga Dreimane, kā arī bērnu reimatoloģe, Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas reimatoloģijas virsārste, Rīgas Stradiņa universitātes Pediatrijas katedras asistente Zane Dāvidsone piedalījās Latvijas Radio 1 raidījumā “Zināmais nezināmajā”. Sarunas laikā tika meklētas atbildes uz tādiem jautājumiem, kā daba ļauj mums piedzīvot to, ko nevaram piedzīvot nekur citur, un vai šīs sajūtas vēl ir vajadzīgas mūsdienu cilvēkam? Ko zinātne un ikdienas pieredze stāsta par šīm attiecībām starp dabu un cilvēku un vai šīs attiecības ir izdevīgas abpusēji? Vai dabai vajag cilvēku un vai cilvēks, dodoties dabā, ir ciemiņš, traucēklis vai savējais?

Pilnu ierakstu klausies šeit: [dabas un cilvēka attiecības](#).

Foto: Raidījuma dalībnieki studijā
Autors: Mariona Baltkalne, Latvijas Radio

EIROPAS PARKU DIENA 2024

Eiropas parku diena, kas tiek atzīmēta 24. maijā, ir Eiropas aizsargājamo teritoriju piemiņas diena, ko 1999. gadā aizsāka EUROPARC federācija, lai atzīmētu aizsargājamās teritorijas visā Eiropā.

Eiropas parku diena 2024 tēma: "Izvēlies par dabu!". Daba ir svarīgs mums visiem. Tāpēc ir svarīgi paust savu viedokli, paust bažas un rīkoties, lai nodrošinātu veselīgu nākotni cilvēkiem un dabai. Savu atbalstu un rūpes par dabu mēs varam izrādīt dažādos veidos, ietekmējot pieņemtos lēmumus.

Šogad, atzīmējot Eiropas parku dienu, EUROPARC federācija vēlas uzsvērt, cik būtiskas dabas politikas izstrādē un īstenošanā ir mūsu aizsargājamās teritorijas un to galvenā loma ilgtspējīgas un noturīgas sabiedrības nodrošināšanā, lai Eiropas iedzīvotāji varētu dzīvot, strādāt un priecāties. Parku un aizsargājamo teritoriju sniegtie ieguvumi ir daudz plašāki par globālās, valsts vai pat reģionālās dabas politikas īstenošanu. Šīs vietas aizsargā dažas no visievērojamākajām dabas teritorijām Eiropā. Katru dienu tās nodrošina mūs ar svaigu ūdeni, tīru gaisu un vietām, kur atpūsties, vienlaikus veicinot ilgtspējīgu reģionālo attīstību.

Eiropas parku dienas moto
Foto: Europarc Federation, 2024

DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE INFORMĒ

Dabas aizsardzības pārvalde informē, ka projekta LatViaNature ietvaros laidusi klajā 10 īsfilmu sēriju "Vecās Piepes stāsti". Īsfilmu sērija vēsta par bioloģiski vērtīgiem mežiem, kas balstīti zinātniskos datos un vadošo dabas ekspertu zināšanās. Viedā Piepe, apmēram divu minūšu garās īsfilmās, ikvienam saprotami pastāstīs par to, kā veidojas mežs un cik ilgs laiks tam ir nepieciešams, par cilvēka ietekmi uz mežu un līdzsvarotu līdzās pastāvēšanu, par norisēm mežā gada garumā un daudz ko citu.

Īsfilmu sērija pieejama

<https://latvianature.daba.gov.lv/vecas-piepes-stasti/>.

Vecās Piepes stāsti
Autors: Dabas aizsardzības pārvalde

NATURA 2000 DIVDESMITGADĒ LATVIJĀ AICINA PIEDALĪTIES FOTOKONKURSĀ

Dabas aizsardzības pārvalde, atzīmējot 20. gadadienu, kopš Latvija pievienojās Eiropas Savienības īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklam Natura 2000, uzsāk sabiedrības iesaistes kampaņu "Natura 2000 – Latvijas dabas dižvietas". Pārvalde aicina ikvienu iepazīt mūsu dabas dižvietas tiešsaistē, apmeklēt tās dabā, fiksēt fotomirkļos un piedalīties konkursā.

Fotokonkursā var piedalīties ikviens interesents, iesniedzot vismaz vienu fotogrāfiju. Iesniegtos darbus vērtēs profesionāla žūrija. Labākās aizsargājamo teritoriju bildes tiks izmantotas Natura 2000 grāmatžurnāla izveidē, kā arī īpašā pārvaldes sienas kalendārā 2025. gadam. Papildu informācija par fotokonkursu pieejama vietnes www.tiekamiesdaba.lv/ sadaļā Kampaņa "Natura 2000 – Latvijas dabas dižvietas". Vietnē ir apkopota arī informācija par tām Natura 2000 teritorijām Latvijā, kurās izveidota dabas tūrisma infrastruktūra un kuras ir ērti pieejamas apmeklējumam un dabas vērtību iepazīšanai. Vietnē sniegta plaša informācija par dabas vērtībām katrā teritorijā, kā arī būs pieejama rakstu sērija par Natura 2000 nozīmi Latvijā.

LOB JAUNIEŠU DIENAS

Līdz 9. jūnijam ir atvērta pieteikšanās Latvijas Ornitoloģijas biedrības rīkotam izglītojoši izklaidējošam vasaras pasākumam "LOB Jauniešu dienas". Programmā paredzētas tematiskas nodarbības, piemēram, par putnu izsekošanas metodēm, putnu uzskaiti ar droniem, putnu gredzenošanu, balto stārķu ligzdu uzskaiti, gan praktiskas darbnīcas putnu gredzenošanā, gan arī putnu vērošanas ekskursijas un nakts ekspedīcijas, iepazīstot arī sikspārņus un naktstauriņus.

Vasaras pasākumam ir aicināti pieteikties jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Jauniešu dienas norisināsies no 3. līdz 5. jūlijam Kandavā, brīvdienu mājā "Jaunkrastmaļi".

Informāciju par pieteikšanos un programmu meklēt šeit: <https://www.lob.lv/2024/05/atverta-pieteikšanas-sparnotam-vasaras-pasakumam-lob-jauniesu-dienas-2024/>

Pasākuma afiša

Autors: LOB

AKTUĀLIE PASĀKUMI

- **30. maijā plkst.19.00** Burtnieku ielā 2, Limbažos Ceļojuma Stāstu Vakars ar Kristiānu Mārtinsoni.
- **1. jūnijā** Baznīcu nakts pasākumi. Norises vietas meklēt šeit: <https://baznicunakts.lv/>
- **No 6. līdz 11. jūnijam** Valkā un Valgā norisināsies pilsētas svētki 2024!
- **8. jūnijā** Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centra pārgājiens "Krāsainie stāsti un raksti". Dalība jāpiesaka līdz 5.jūnijam, aizpildot pieteikuma anketu vietnes <http://www.tiekamiesdaba.lv> sadaļā "Notikumu kalendārs".
- **15. jūnijā plkst. 10.00** Pļaušanas svētki Vidrižos "Div` pļaviņas es nopļāvu".
- **15. jūnijā no plkst. 9.30** Kārķu tautas namā Starptautiskās ātrkubošanas sacensības.

Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta UNESCO katedra
"Biosfēra un cilvēks"

Sagatavoja: Anda Mežgaile sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldes ZBR koordinatori Lindu Kauliņu, UNESCO Latvijas Nacionālās komisiju un Valmieras integrēto bibliotēku.

Kontakti: hspi@va.lv